

# Σκηνοθεσία με ρεαλιστικό ύφος

**ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ** για θεατρική απόδοση ενός έργου που γεννήθηκε ως μυθιστόρημα και έγινε γνωστό ως κινηματογραφική ταινία. Τα χαρακτηριστικά της θεατρικής εκδοχής, της μόνης απ' όλες τις υποστάσεις του έργου την οποία εμείς ως θεατές της παράστασης γνωρίζουμε, παρουσιάζουν κάποια ιδιαιτερότητα που πιθανόν να οφείλεται στις απώλειες στην πορεία από τις σελίδες του βιβλίου και την κινηματογραφική οθόνη προς τον σκηνικό χώρο. Ίσως η βάση αυτού του σημειώματος να είναι υποθετική, μια και δεν έχει εξεταστεί η λογοτεχνική αφετηρία και ο μέσος κινηματογραφικός σταθμός της πορείας αλλά το να ιδωθεί η παράσταση υπό το συγκριτικό πρίσμα των όμορων τεχνών αποτελεί για μένα θεωρητικό πειρασμό. Η υπόθεση διαδραματίζεται στη βουλγαρική πόλη Τέρνοβο την τελευταία χρονιά του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Το πολεμικό πλάνο περιλαμβάνει τις τελευταίες απεγνωσμένες μάχες των αντίπαλων παρατάξεων στο Μακεδονικό μέτωπο. Εξαντλημένες στρατιές, κανονιοβολισμοί, στρατόπεδα αιχμαλώτων. Ο όρος «πανάγραμμα» ανήκει σε επική αισθητική, αισθητική μεγάλων λογοτεχνικών και κινηματογραφικών μεγεθών, και τα μέσα με τα οποία μπορεί να αποδοθεί ένα πανόγραμμα είναι είτε εκτεταμένες γραπτές περιγραφές, είτε παντεποπτική κίνηση κινηματογραφικής κάμερας. Στην παράσταση το πολεμικό φόντο μπορεί να αποδοθεί μόνο με αφηγηματικές ανταποκρίσεις με τις οποίες επιφορτίζεται /επιβαρύνεται ο Στέλιος Καυκαρίδης στον ρόλο του Συνταγματάρχη. Ο χαρακτήρας του, ως σύγχρονος εξάγγελος, αναγκάζεται να μεταφέρει όλη την πολεμική πραγματικότητα στο τεχνητά ασφαλές περιβάλλον του εξοχικού του. Μόνο που ο λόγος της θεατρικής διασκευής είναι στεγνά πληροφοριακός, επιφανειακά περιγραφικός και επαναλαμβανόμενος στο εκφραστικό και συναισθηματικό επίπεδο. Όλες οι πληροφορίες για τα διαδραματιζόμενα έξω από την αυλή του σπιτιού είναι προφορικές αναφορές, τις οποίες, εκτός από τον Συνταγματάρχη, τις μοιράζονται οι άλλοι χαρακτήρες του έργου, η Γυναίκα του Συνταγματάρχη (Πόπη Αβραάμ), η γεπόνισσα Λασκάλα (Μαρία Χριστοδούλου), ο Υπάσπιστής (Μιχάλης Κορναράκης), ο Σέρβος αιχμάλωτος Τβο (Ανδρέας Ρόζου). Ακόμα και τα γεγονότα που λάμβαναν μέρος σε κοντινές από το ορατό από το κοινό χώρο αποστάσεις περιγράφονταν, με τους ηθοποιούς συνέχεια να κάνουν την κίνηση «κοιτάω εκτός σκηνής και περιγράφω».

Δε θέλω να πω ότι η σκηνοθεσία της παράστασης Δέσποινα Μπεμπεδέλη δεν βρήκε τρόπο να αναμειχτούν το εικονιζόμενο στη σκηνή και το αφηγούμενο μέρος του έργου, αλλά ότι ο κίνδυνος το μέρος του «πολέμου» αυτού του βουλγάρικου «Πο-

λέμου κα της Ειρήνης» να ξεθωιάζει μέσα από τις άχρωμες αφηγήσεις μάλλον ήταν προβλεπτός στο κείμενο της διασκευής.

Πιστεύω πως κατά τη λογοτεχνική και την κινηματογραφική ζωή του έργου του Εμιλιάν Στάνεφ το μέρος της «ειρήνης», εκείνης της σύντομης και παθιασμένης ιστορίας αγάπης, μεταξύ της Γυναίκας του Συνταγματάρχη και του Σέρβου αιχμάλωτου, αντλούσε την τραγικότητά του, την εύθραυστη, τρωτή ιδιαιτερότητά του από τη σκληρότητα του πολεμικού φόντου. Με την αναγκαστική αποδυνάμωση του μέρους του «πολέμου» στην παράσταση αποδυναμώνεται και η ερωτική ιστορία των δύο. Η

Πόπη Αβραάμ χρειαζόταν περισσότερο και καλύτερο κείμενο για να μπορέσει να ολοκληρώσει τη μορφή μιας γυναίκας που λαχταρά να ζήσει μεταξύ τόσων θανά-

των. Ίσως να χρειαζόταν και πιο έμπειρο παρτενέρ από τον πολύ νέο Ανδρέα Ρόζου.

Παρόλο που υπάρχουν στιγμές όταν ο σκηνοθετικός στόχος να προκαλέσει συναισθηματική ανταπόκριση του κοινού ο καταδικασμένος από την πραγματικότητα έρωτας πετυχαίνεται. Σ' αυτό συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό το όμορφο, πραγματικά ατμοσφαιρικό σκηνικό του Μίκη Λοϊζου, το οποίο ζωντανεύει από τον φωτισμό του Γιώργου Λάζογλου. Τα κοστούμια του Κώστα Καυκαρίδη διευκρινίζουν τον χρόνο και τον χώρο.

Το λυρικό χρωματισμένο, αλλά ρεαλιστικό σκηνικό περιβάλλον, όπως το δημιούργησαν οι εικαστικοί της παράστασης, αλλά και το λυρικό χρωματισμένο, αλλά ρεαλιστικό υποκριτικό ύφος της σκηνοθεσίας της Δέσποινας Μπεμπεδέλη έκανε άτοπο εκείνο το μεταφυσικό και συμβολικό στοιχείο, την εμβόλιμη μορφή της νεκρής Μπτέρας (Στέλλα Φιλίππιδου).

Η θεατρική συμπύκνωση έργων που γεννήθηκαν από άλλες τέχνες δεν πετυχαίνει πάντα.

**«Κλέφτης ροδακινών» του Εμιλιάν Στάνεφ από το Σατιρικό Θέατρο. Μετάφραση: Κώστας Καυκαρίδης. Σκηνοθεσία: Δέσποινα Μπεμπεδέλη. Σκηνικά: Μίκης Λοϊζου. Κοστούμια: Κώστας Καυκαρίδης. Σχεδιασμός φωτισμού: Γιώργος Λάζογλου. Μουσική επιμέλεια: Μαριάννα Καυκαρίδου. Παίζουν: Στέλιος Καυκαρίδης, Πόπη Αβραάμ, Μαρία Χριστοδούλου, Στέλλα Φιλίππιδου, Μιχάλης Κορναράκης, Ανδρέας Ρόζου**

**Θέατρο**  
THE NONAS ΜΟΛΕΣΚΗ